Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) _____
   (Name) _____
2. (Signature) _____
   (Name) _____

Roll No. | | | | | | | |
(In figures as per admission card)

Roll No._____
(In words)

Test Booklet No.

D-8509

Time : **2 1/2** hours]

PAPER-III
KONKANI

[Maximum Marks : **200**

Number of Pages in this Booklet : **40**

Number of Questions in this Booklet : **26**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answer to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.

   No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your name or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए ।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुए रिक्त स्थान पर ही लिखिये ।

   इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है ।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी । पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी कागज की सील को फाड़ लें । खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें ।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं । दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें । इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे । उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा ।**
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें ।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है ।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे ।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें ।
8. **केवल नीले/काले बाल प्वाईंट पैन का ही इस्तेमाल करें ।**
9. **किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है ।**

KONKANI
कोंकणी

Paper-III
प्रश्नपत्र-III

Note : This paper is of **two hundred (200)** marks containing **four (4)** sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

सुचोवणी : हें प्रस्नपत्र **दोनशीं (200)** गुणांचें. हातूंत **चार (4)** विभाग आसात. दिल्लया सुचोवण्यांक धरून दर **एका** विभागाच्या प्रस्नांच्यो जापो बरोवच्यो.

Section – I
खंड – I

Note : This section contains **five (5)** questions based on the following paragraph. Each question should be answered in about **thirty (30)** words and carries **five (5)** marks. **(5 × 5 = 25)**

सुचोवणी : सकयल एक गद्य उतारो दिला. ताचेर आदारून **पांच (5)** प्रस्न विचारल्यात. दर एका प्रस्नाची जाप सुमार **तीस (30)** उतरांनी बरोवची. दर एका प्रस्नाक **पांच (5)** गूण दवरल्यात. **(5 × 5 = 25)**

मनशान आपल्याच समाधाना खातीर मानून घेतलें की विश्वांतलीं नवलां घडोवपी कोण तरी आसा निर्मणी आसा म्हणत्कच निर्मणेचो निर्मातो आसूंक जाय ह्या निर्णया मेरेन मनीस येवन थांबलो. हो कोण तरी म्हळ्यार देव. अशे तरेन देवाक मनशान जल्माक घालो. मनशाची कल्पना ही देवाची आवय. ह्या 'कोण तरी' देवान मनशाक मात आयजवेर केन्नाच आपणालें खरेलें दर्शन दिवंक ना. मनशाक ताचें दर्शन जालां तें प्रतिरुपांतल्यान. देखून संवसारभर देवाचीं नाना तरांचीं रुपां, नाना तरांचीं रुपकां, कथा, काणयो आनी विविधतायेन भरिल्ल्यो विचारीक संकल्पना वयर सरल्यात. मुखार त्यो धर्मसंस्थांनी आपापले तरेन लोकां मुखार दवरल्यो आनी, धर्मसंस्थांनी आनी पंथ संप्रदायांनी आपापले परीन देवांची निर्मणी केली. मनशाक ओडून घेवपाक कांय जाणांनी चमत्कारांतल्यान आनी अनिसर्गीक रितीन देवाक जावं देवाच्या पुताक जल्माक घालो. सगळ्यांत चड हिंदू मानसीकतायेंत तरातरांनी चमत्कारीक देव जल्मल्यात. मनशाच्या घामांतल्यान लेगीन देव जल्मला. सैमांतल्या दिसपट्ट्या नवलांच्या घडणुकांचीं कारणां मनशाक जे मेरेन पद्दतशीर चिकित्सा करून सोदून काडूंक जमचेंना ते मेरेन देवाधर्माची विटंबणा अशीच चलतली. देव हो मनशाचोच विचार इतलें सत मनशान समजून घेतलें जाल्यार सध्याच्या संवसारांत जो घुसपागोंदळ, गैरसमज बी देवधर्माच्या नांवान चलता तो उणो जावं येता म्हजोच देव खरो, म्हजोच धर्म बरो अशें म्हणपी आनी समजुपी मूर्ख लोक आपआपल्या अज्ञानी अडाणी सामान्य लोकांक देवाचे शिक्षेची भिरांत पयलीं घालतात. ते खातीर पाप-पुण्य, नरक-सर्ग ह्योय संकल्पना ह्या लोकांक मनशाक आपल्या

शेकातला दवरपाक उपकरा पडल्यात. आयज दरेक मनीस कसल्या न्हय कसल्या तरी भंयान दर खिणाक मरत आसा. आयज मनीस खरो जियेना आयचो मनीस दर खिणाक झुरता आरी मनशाच्या ह्याच दुबळेपणाचो फायदो धर्मसंस्था आनी हेर तथाकथीत गॉडमॅन घेतना दिश्टी पडटात. दर एका मनशान जर खंयचेय गूढ गजाली विशीं आपणाकूच प्रस्न करीत जाल्यार ते मनशाक सैमीक सत्या कडेन व्हरूंक शकतात. देवाक कोणें निर्मिलो ? सैम पयलें काय देव पयलो ? प्रत्यक्ष देव कितले आसात ? हाचो देव, ताचो देव, एका धर्मा भितर असंख्य देव, दसया धर्मांतले देव आनी तांगेल्यो देवा विशींच्यो संकल्पना ह्या एका धर्मा परस वेगळ्यो कश्यो ? अशे आनी जायते प्रस्न मनशाच्या विचारांनी येत जाल्यार खूबश्यो जापो ताका मेलू येतात. आनी अखेरेक मनीस एका सत्या कडेन पावं येता. तें सत्य म्हळ्यार, सृश्टीचो निर्मातो बी ही मनशाची कल्पना. प्रत्यक्षांत विश्वाचो निर्मातो बी असो वेगळो कोणूच ना, ना शिल्लो. जें कितें आसा तें सगळें मनशाचे तकलेंत. देव म्हळ्यार एक विचार.

1. देवाची संकल्पना कशी जल्माक आयल्या अशे बरोवप्याक दिसता ?

2. धर्मसंस्थांनी देवाचे संकल्पनेचो कसो वापर केला ?

3. संवसारांत देवाच्या नांवान चलपी घुस्पागोंदळ कसो उणो जावं येता ?

4. देव म्हळ्यार, बरोवप्याचे नदरेन खरें कितें ?

5. देवा कडेन पळोवपाची बरोवप्याची नदर विज्ञानीक अशें म्हणूं येत व्हय ? कित्याक ?

Section – II

खण्ड – II

Note : This section contains **fifteen (15)** questions, each to be answered in about **(30)** words. Each question carries **five (5)** marks. **(5 × 15 = 75)**

सुचोवणी : ह्या विभागांत **पांच-पांच (5)** गुणांचे **पंदरा (15)** प्रस्न आसात. दर एका प्रस्नाची जाप सुमार **तीस (30)** उतरांनी बरोवची. **(5 × 15 = 75)**

6. 'म्होंवाळ वीख' ह्या माथाळ्याची विसकटावणी करात.

7. भासविज्ञानाचो जल्म भारतांत जालो अशें मानतात. तो कसो जालो, थोडे भितर सांगात.

8. जायूचे मानसीकतायेचें चित्रण करात.

9. मम्मट हांणी काव्याचीं खंयचीं प्रयोजनां सांगल्यांत ?

10. निबंद ह्या साहित्य प्रकारांत भाशेची परिपक्वताय दिसता अशें म्हणूं येत न्हय ? कित्याक ?

11. लोककथेंत लोकजिणेचे खंयचे घटक मेळटात ?

12. कोंकणीची व्याकरणीक उतरावळ आनी शणै गोंयबाबांलें योगदान हाचेर थोडे भितर बरयात.

13. ‘पांयजणां’ कवितेंतली मध्यवर्ती कल्पना स्पश्ट करात.

14. विरेचन हे संकल्पनेचे वेगळे-वेगळे अर्थ स्पश्ट करात.

15. ‘निमित्ताक कारण’ नाटकांतल्या मुखेल पात्राचें चित्रण करात.

16. केरळांतल्या काव्यलेखनाचीं वैशिश्ट्यां थोडे भितर सांगात.

17. शीला कोळंबकार हांगेले कथेंतल्यान बायल-मनशेच्या प्रस्नांक कसी वाट मेळटा ?

18. देवनागरी लिपयेंतल्या कुरवांची शास्त्रीक मांडावळ हाचेर उजवाड घालात.

19. मंगळूरांतले कोंकणी पत्रकारितेचेर थोडे भितर बरयात.

20. 'सडयावेलीं फुलां' कवितां झेल्यांतलें प्रकृती चित्रण हाचेर उजवाड घालात.

SECTION – III

खण्ड – III

Note : This section contains **five (5)** questions from each of the electives/specializations. The candidate has to choose only one elective/specialization and answer all the rive questions from it. Each question carries **twelve** (**12**) marks and is to be answered in about **two hundred** (**200**) words. **(12 × 5 = 60)**

सुचोवणी : ह्या विभागांत दर एका ऐच्छिक उप-विभागाचेर **पांच-पांच (5)** प्रस्न आसात. तांतलो खंयचोय एक उप-विभाग वेंचून काडून तांतल्या पांचूय प्रस्नांच्यो जापो बरोवच्यो. दर एका प्रस्नाक **बारा (12)** गूण दवरल्यात. दर एका प्रस्नाची जाप सुमार **दोनशीं (200)** उतरांनी बरोवची. **(12 × 5 = 60)**

ELECTIVE – I

ऐच्छिक – I

21. सोळाव्या शेंकड्या आदले कोंकणी बरपावळीचें अस्तित्व-जाणकारां मदले मतभेद हाचेर तुमचे विचार मांडात.

22. पोरण्या रामायण, महाभारताच्या बरपांच्या आधारान सोळाव्या शेंकड्यांतले कोंकणीचेर हेर भासांचो प्रभाव हाचेर बरयात.

23. 'सोळाव्या शेंकड्या आदलें कोंकणी रामायण' आनी 'आदिपर्व' ह्या पुस्तकांनी उजवाडा आयिल्ल्या बरपांची तुळा केल्यार तांचे मजगतीं शैलीचीं वेगळेपणां दिसतात व्हय ? विस्तारान बरयात.

24. 'आदि पर्वा' च्या आधारान कोंकणी महाभारताचीं खाशेलेपणां सांगून ताचें साहित्यीक मूल्यांकन करात.

25. वाल्मिकी रामायणांतली कथा आनी पोरण्या कोंकणी रामायणांतली कथा हातूंतलीं कांय वेगळेपणां, हाचेर बरयात.

OR/वा

ELECTIVE – II

ऐच्छिक – II

21. येवरोपी मिशनरींनी सतराव्या शेंकड्यांत कसले तरेची कोंकणी बरपावळ निर्मिली ? हे निर्मणे फाटल्यो प्रेरणा स्पश्ट करात.

22. सतराव्या शेंकड्यांतले कोंकणीचेर पुर्तुगेज भाशेचो प्रभाव हाचेर देखी दिवन बरयात.

23. थॉमस स्टीफन्सांचे भारतीय साहित्याक योगदान हाचेर विस्तारान बरयात.

24. ‘देवाचीं येकांग्र बोलणीं’ पुस्तकांतली कोंकणी भास आनी तिचे शैलीचेर भासाभास करात.

25. ‘सांत आंतोनिचीं अचर्यां’ ह्या बरपांत क्रिस्ती धर्मांच्यो संकल्पना भारतीय संस्कृतायेंत बसोवपाचो सुफळ यत्न जाला. ह्या विधानाचेर तुमचीं मत्तां बरयात.

OR/वा

ELECTIVE – III

ऐच्छिक – III

21. भोंवडे वर्णन भोंवडेच्या थळाचेंच न्हय तर भोंवडेकाराच्या व्यक्तिमत्वाचेंय दर्शन घडयता. देखीं सयत हें विधान स्पश्ट करात.

22. कोंकणींतले खंयचेय एके आपजिणेच्या आधारान बरोवप्याची जिविता कडेन पळोवपाची नदर स्पश्ट करात.

23. सुरवेच्या काळांतले कोंकणी शब्दकोश कसले तरेचे आशिल्ले ? गोंय मेकळिके उपरांत कसले तरेच्या शब्दकोशांची गरज उप्रासली ? कित्याक ? देखीं सयत बरयात.

24. दत्ता नायक हांणी बरयल्ल्या खंयच्याय एका भोंवडेवर्णनाच्या पुस्तकाचो आस्वादक नियाळ घेयात.

25. शणै गोंयबाबांनी खंयचीं चरित्रां बरयल्यांत ? तीं चरित्रनायकाच्या जिवितांतल्या खंयच्या गजालीं कडेन वाचप्याचें लक्ष ओडटात ?

SECTION – IV

खण्ड – IV

Note : This section consists of one essay type question of **forty (40)** marks to be answered in about **one thousand (1000)** words on any one of the following topics. **(40 × 1 = 40)**

सुचोवणी : ह्या विभागांतल्या तिनां भितरल्या **खंयच्याय एका** विशयाचेर निबंद बरोवचो. निबंदाक **चाळीस (40)** गूण दवरल्यात. निबंद सुमार **एक हजार (1000)** उतरांचो आसचो. **(40 × 1 = 40)**

26. भास : अस्मितायेचो म्हत्वाचो घटक

OR/वा

संचार माध्यमां आनी कोंकणी

OR/वा

सामाजीक विशमताय आनी तरणाट्यांची लागणूक

FOR OFFICE USE ONLY	
Marks Obtained	
Question Number	Marks Obtained
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	

Total Marks Obtained (in words) .....

(in figures) .....

Signature & Name of the Coordinator .....

(Evaluation) Date .....